

The Independent: Ocitli jsme se zpět v roce 1914!

- Redakce CZ24 News | 15. dubna 2020

Britský deník The Independent provedl paralelu současné situace s pandemií a První světovou válkou a nutno přiznat, že je to pozoruhodné.

Pandemie koronaviru 2020 je v mnoha ohledech podobná krizi z roku 1914: souvisí s rozkvětem nacionalismu ve velkých mocnostech, selháním mezinárodních institucí a diplomacie a neschopností vedení země včas rozpoznat nebezpečí, píše The Independent.

Podle publikace bude v důsledku současné krize ohrožen samotný základ současného světového řádu, včetně globalizace, světového vedení USA a budoucnosti Evropské unie.

Donald Trump, Boris Johnson a Emmanuel Macron - všichni již označili boj proti koronaviru za „**válku**“. Trump se označil za „*prezidenta válečné doby*“. Guvernér New Yorku Andrew Cuomo vyzval veřejnost, aby podporovala zdravotnické pracovníky, které označil za „*vojáky*“, uvádí The Independent.

„Pokud je boj proti koronaviru válkou (navzdory skutečnosti, že proti takovým tvrzením existují dobré argumenty), tak jaká přesně? Jaký předchozí konflikt nám umožní čerpat nejlepší historickou analogii se současnými událostmi?“ ptá se vydání.

Je zde několik možností. Z hlediska počtu úmrtí předpovídá Trumpova administrativa 100 000 obětí ve Spojených státech převyšují důsledky Vietnamu. Mapa, která ukazuje procento těch Američanů, kteří sedí doma (severovýchod země) a těch, kteří ne (jih), připomíná občanskou válku ve Spojených státech. Reakce některých evropských vlád na zmrazení demokracie v Maďarsku připomíná události předcházející roku 1939. **Ale co se týče geopolitiky a socioekonomie, je rok 2020 novým rokem 1914,** poznamenává list..

Nejprve zvažte geopolitiku. V roce 1914 kombinace neohrabané dvoustranné diplomacie a nedostatku rozvinutých nadnárodních struktur zabránila vládám uhasit červencovou krizi. Zní to povědomě? Letos byla diplomacie také dvoustranná a nesystematická. Nedostatek světových rozhodnutí podkopal důslednou reakci na virus.

Současně jsou krize 1914 a 2020 spojeny s geopolitickým kontextem. Tam i tam, v rámci velkých mocností, vzkvétal nacionalismus. Tam i tam vzrostlo napětí mezi kandidátskými mocnostmi (Německo - 1914, Čína - 2020) a mocnostmi současného státu quo (Velká Británie - 1914 a současné Spojené státy). Tam i tam se rozpadl na prach známý světový řád: mezinárodní systém modelu z roku 1945 a odkaz vídeňského kongresu. V obou případech teprve nedávno začalo období rychlé globalizace: naši současníci se přizpůsobují sociálním dezorganizacím a technologickým výzvám, zatímco lidé z roku 1914 sledovali, jak se svět zmenšuje - a to na svět s novými transatlantickými parníky, telefony, leteckými stroji, elektřinou a auty, které byly doprovázeny urbanizací a industrializací.

Kromě politiky je rok 2020 v mnoha ohledech podobný psychologickému, sociálnímu a hospodářskému hledisku jako rok 1914. Z finančního hlediska se obě krize ukázaly jako

dlouhé, kruté a drahé; požadovali výrazné zvýšení státního dluhu.

Pokud jde o sociální sféru, zatímco první světová válka dala ženám právo volit a vedla ke vzniku odborových hnutí a dávek v nezaměstnanosti, koronavirus podněcuje takové nové radikální reformy, jako je zavedení minimálního základního příjmu, a háže výzvu také západnímu socioekonomickému modelu, který, jak mnozí věří, neocení rozsah veřejných služeb.

Z psychologického hlediska se současné krize, se vlády - stejně jako jejich předchůdci v roce 1914 - v době krize zabývaly zcela jinými záležitostmi, což vedlo k tomu, že nebyly připraveny na nadcházející kataklyzma. V létě roku 1914 se kabinet tehdejší supervelmoci (Británie) soustředil na Irsko, nikoli na Německo. Letos byl americký prezident zaneprázdněn svým znovuzvolením, nikoli veřejným zdravím. Pokud by Londýn převzal světové vedení v roce 1914 a Washington v roce 2020, nemusel být výsledek obou krizí tak smutný. Místo toho však Downing Street z roku 1914 a Bílý dům v roce 2020 hovořily o nerealistických (nábožensky založených) pojmech - domov na Vánoce, konec karantény na Velikonoce - absolutně se nechystají připravit společnost na dlouhou konfrontaci.

Jestli se proběhnete na Twitteru, můžete vidět spoustu zpráv o tom, co lidé udělají, když se „všechno vrátí do normálu“. V roce 1914 tak také mluvili. **Ale svět po Velké válce se nikdy nevrátil k normálu.** Byl to zlom v minulém století, který vyvolal revoluci v Rusku, úpadek britské říše, vznik nového světového hráče v podobě Washingtonu a vytvoření evropských států.

„Pokud se staneme svědky půl milionu úmrtí na koronavirus po celém světě - stejně jako mnoho měsíců domácího vězení, pak se západní společnosti, ekonomika a politika nebudou moci v roce 2020 jednoduše vrátit k normálu. V sázce je globalizace, americké vedení, role Číny, budoucnost Evropské unie, sociální rozdělení zboží a samotná podstata sociální smlouvy mezi občany a státem. Kaleidoskop se zatřásl. Svět se chystá změnit. Rok 2020 bude určujícím rokem 21. století. Koronavirus je červencová krize našeho století. Vítejte v roce 1914,“ uzavírá The Independent.